* פורסם באתר **דברים: במה ליהדות**, 2015, בתור המשך למאמר הקודם שלי "שני אני בקרבי" (2014). האתר מאז ירד מהרשת.

נשיקה ראשונה

דן ברא"ז

לפני שנה וחצי כתבתי טקסט שכנראה יהיה הטקסט המשמעותי והנקרא ביותר שכתבתי בחיי. מאז שיצא לאוויר העולם, הוא נפוץ לכל עבר, הרבה מעבר למה שציפיתי. גל התגובות כלל מכתבי עידוד, הזדהות ואמפטיה. כתבתי על התחושה שאני מסתובב ברחובות ירושלים ואור הזרקורים עליי. כתבתי ששוב ושוב אנשים מסתכלים על היעדר הכיפה בראשי ואו ששואלים מה קרה או שרוצים לשאול ומתביישים. מאז שפרסמתי את הטקסט ההוא, כמעט ואין מי ששואל. כולם כבר קראו, כולם יודעים, כולם חטפו את ההלם הראשוני והספיקו לעכל. אני כבר לא צריך לחזור על אותו ההסבר שוב ושוב. השיחות יכלו להתחיל מנקודה מתקדמת ונעימה יותר. כתבתי על תחושת הבדידות בשבתות. עם פרסום הטקסט, הוצפתי בהזמנות לארוחות שישי ובילויי שבת חילוניים על ידי מכרים וגם על ידי אנשים שקודם לכן לא הכרתי.

בין התגובות שקיבלתי, היו כמה אנשים, חלקם מכרים מפעם וחלקם מכרים חדשים, בשלבים שונים של עזיבת הדת או התלבטות. החשש שעלה שוב ושוב הוא שאולי אם אעזוב אמצא את עצמי בודד. אולי הרווח לא עולה על המחיר? אולי עדיף לשמור את אמונותיי בארון, ובלבד שאמשיך לחיות ולהרגיש בבית בחברה המוכרת, הדתית? בשל תגובות כאלו, החלטתי לכתוב את טקסט ההמשך הנוכחי. בניגוד לפעם הקודמת שישבתי לכתוב, הפעם אני לא יושב לבד. שבת בבוקר. אני יושב בבית קפה ירושלמי שקט ונעים. אני פותח את הבוקר עם בת זוג אהובה ואוהבת, מתחת לדירתנו המשותפת והיפה. עברנו לגור יחד לפני כמה חודשים. עד שהטקסט הנוכחי יתפרסם, העולם כבר ידע שהחלטנו גם להתחתן. האם זה מקרי שאחרי שנים של אכזבה רודפת אכזבה, מצאתי את אהובת לבי רק אחרי שעזבתי את הדת? אולי משהו בתוכי היה חסום ונפתח עם ההחלטה ללכת עם אמונותיי? מה מהחוויה הפרטית שלי ניתנת להכללה? קשה לדעת. העובדה היא שאני מאושר עכשיו יותר מאי פעם. אני בזוגיות בדיוק כפי שתמיד חלמתי שאהיה. סופי השבוע שלי מלאים ומספקים. והקשר עם המשפחה מעולה.

לכל המתלבטים והדואגים שקראו את הטקסט הקודם, החלטתי לכתוב טקסט המשך שבו אספר איך מהבדידות שתיארתי אז הגעתי למצבי הנוכחי. דתל"שים, לפחות מהזן שלי, מפחדים מעולם הדיוט החילוני. גם אני מאוד חששתי. מגיל עשר ועד שלושים שמרתי נגיעה. כל שנות הדיוט שלי כדתי לא כללו מגע פיזי. בכלל. עמוק בשפת הגוף שלי נטבעה המחשבה שאישה היא משהו שאסור לי לגעת בו. ובעולם החילוני, השמועה והאינטרנט סיפרו לי שכבר בסוף הדייט הראשון מצופה מהבחור ליזום נשיקה, ובסביבות השלישי כבר נכנסים למיטה. לבני גילי החילוניים מלידה, זה וזה כבר פחות מרגשים. את חוויות ההתנסויות הראשוניות, על הבושה וחוסר הנעימות הכרוכים בהם, הם כבר עברו לפני עשור פלוס. לי, היה קשה ליזום אפילו לחיצת יד או חיבוק. עבור חילונייה, כך חששתי, איראה כאדם תימהוני. לא כזה שאפשר להימשך אליו. היו לי הרבה חששות. ובכל זאת, נכנסתי לשדה הקרב הזה עם נשימות עמוקות ונחישות.

הדייט הראשון שלי כחילוני היה עם דתל"שית ותיקה. ההיכרות הייתה בדרך המוכרת לי, דרך מכרים דתיים. הגעתי לחוץ וחושש, אך גם מתרגש מהחוויה החדשה. היא כנראה לא הייתה משוכנעת שאני באמת חילוני. כשנפגשנו לראשונה שאלה: אפשר לתת לך חיבוק? או שאתה עדיין שומר נגיעה? אמרתי שאני לא דתי ובשמחה. מאז, ובזכותה, כל דייט שלי נפתח עם חיבוק. הייתי צריך שהיא תסמן לי שככה מקובל לעשות. הייתי צריך מישהי שתיזום בפעם הראשונה. ואז, אחרי פעם פעמיים נוספות, זה כבר בא לי טבעי ויכולתי ליזום בעצמי. בהמשך אותו דייט ראשון היא שאלה אותי: מה, כל הערב נשב ככה כמו דתיים בלי לגעת? לא תשים עליי יד ונתקרב קצת יותר? אני לא זוכר בדיוק איך הגבתי. אני חושב

שאמרתי לה שאני לא רגיל, שאני צריך זמן. אני כן זוכר שבפנים כעסתי עליה, על חוסר הרגישות וחוסר ההבנה של מה שעובר עליי. בלבי כבר החלטתי שאתה אני לא הולך להמשיך להיפגש.

שנה חלפה. כמעט ולא יצאתי לדייטים. כרווק דתי, התקשרו אליי פעמיים בשבוע עם הצעות היכרות. כחילוני, הצעות ההיכרות שהגיעו אליי באו ממכרים דתיים שעוד לא שמעו שהתדתל״שתי ונאלצתי לאכזב, או ממכרים דתיים שרצו להכיר לי חברות דתל״שיות. הייתי צריך להזכיר לעצמי שוב ושוב לתת לעצמי זמן. זה בסדר שבשנה הראשונה שלי כחילוני ארגיש שאני עומד במקום.

בהמשך הדרך, הייתה עוד מדויטת אחת שלמדתי ממנה עוד צעד, אחרי החיבוק. היא הייתה גם כן דתל״שית, אבל הפעם גם עם הבנה וסבלנות. אמנם רק נגענו זה בזו במקומות לא מוצנעים והחזקנו ידיים. זה היה קצר ולא הגיע רחוק. אבל שילוב המגע הפיזי בניסיון לבנות קשר זוגי, הרגיש לי טוב. נפתחה בפני דרך חדשה להביע חיבה. הרגשתי גם שזה מתחיל קצת לענות על צרכים מיניים, שעד כה הרגשתי חזק בפנים, אבל לא יכולתי לתת להם ביטוי. זו הייתה עבורי חוויה ראשונית. מדכאת בגלל שהסתיימה מהר. אבל גם מעודדת כי היא הייתה נעימה. חוויה חדשה.

אחד הצעדים המוצלחים שעשיתי עם חזרתי לארץ כדתל״ש, היה לעבור לגור עם שותף חילוני. עם הזמן, הרגשתי בנוח לדבר אתו ולהתייעץ בנוגע לדיוטים חילוניים. מה מצופה ממני? באיזה שלב? אפילו אזרתי אומץ לקבל מעט הדרכה בנוגע לאמצעי מניעה, למקרה הצורך. אחד הדברים החשובים שהשותף שלי אמר לי שוב ושוב זה שבתור דתל״ש, יהיו חילוניות שדווקא אהיה בשבילם אטרקציה. נשים שנמאס להן לצאת לדייט ולהרגיש שהבחור ממול רק מחפש חוויות מיניות. נשים שלא מתאים להן הלחץ להפוך את הקשר לפיזי מאוד מהר. הוא היה אומר לי שוב ושוב שיש לי את התירוץ הכי טוב בעולם לכך שאני חושש לגעת בהתחלה. בניגוד לחילוני שעשוי לפחד שהוא ייתפס כחלש גברית, העובדה שעד גיל שלושים שנה שמרתי נגיעה היא הסבר מעולה לכך שקשה לי לגעת. ונשים סבירות יקבלו את זה. הוא צדק.

אבל מה זה עוזר אם אין לי אפילו עם מי לצאת? אני לא יודע להתחיל עם נשים. אני לא יודע אפילו אפוא למצוא נשים להתחיל איתן? החלטתי שאני יורה לכל הכיוונים. מחפש פעילויות חברתיות. מדבר ומתייעץ עם אנשים. מלקט עוד ועוד חברים חילוניים. במשך תקופה ארוכה נדמה שזה לא הוביל לשום מקום. שמעתי שחילונים לפעמים יוצאים למועדונים ומתחילים עם נשים בפאב. אני לא יודע איפה מוצאים מועדונים. אני לא יודע מה עושים במועדונים. ובוודאי שלא הייתי יודע לאיזה פאב ללכת ולמי מתאים לגשת. מתישהו, חבר טוב, דתל״ש ותיק, המליץ לי לנסות אתר שנקרא OkCupid. אז יצרתי לעצמי פרופיל ומדי פעם ניסיתי לכתוב לכמה נשים שנראו אולי אולי בכיוון מתאים. ללא הרבה הצלחה. מעטות הגיבו לפניה שלי. הרגשתי מאוד מתוסכל. ועדיין, בסה״כ הייתי דתל״ש שנה וקצת. אמרתי לעצמי שזה בסדר שייקח לי זמן ללמוד את עולם הדיוטים החילוני.

לפני שנה, בהמשך להחלטה שלי לנסות הכול, החלטתי לשנות מעט את הפרופיל שלי באתר. כתבתי משהו אישי וחשוף מעט יותר. מיד קיבלתי מספר פניות והחלטתי להכיר את כולן. האחרונה מביניהן התבררה כאהבת חיי. הפרופיל שלה לא בלט במיוחד. ההתכתבות התייבשה לפני שהתחילה. אבל החלטתי שאני מנסה הכול. הצעתי להיפגש. לא נשמעו ברקים בשמיים, אבל היה נחמד. אז נפגשנו שוב והמשיך להיות נחמד. בצעדים מדודים אך מהירים, הכרנו יותר, התאהבנו, עברנו לגור יחד, והחלטנו להתחתן. בדרך, צעד אחר צעד, למדתי להשתחרר מהחששות ומהמחסומים שסחבתי מן העבר. על כמה מהצעדים הראשונים אני רוצה לספר.

את הדייט הראשון פתחתי בחיבוק. כבר הייתי מיומן. חוץ מזה, לא היה שום מגע פיזי. לא היה לי נעים. לא ידעתי מה היא מצפה ממני, מה נחשב פלישה לא רצויה למרחב הפרטי שלה ומה לא. מאוחר יותר היא סיפרה לי שזה דווקא גרם לה להרגיש יותר בנוח. גם היא העדיפה לא לגעת עד שהיא מרגישה בטוחה ומעוניינת, משהו שהעולם החילוני מעולם לא אפשר לה. כך עשיתי גם בפגישות הבאות. מאוחר יותר היא סיפרה לי שאחרי שבפגישה החמישית לא נתתי לה נשיקה, היא הייתה בטוחה שאני כנראה לא מעוניין בה כבת זוג, או עדיין שומר נגיעה. היא לא ידעה שמעולם לא נתתי לאף אחת

נשיקה. אני מצדי התחלתי להרגיש לא נעים. ניחשתי שהיא מצפה ממני ליזום מגע. בעולם החילוני, כמו בכל חברה, עם כל זה שחילונים לפעמים מנסים לומר שלחילונים אין כללים, ישנן ציפיות וכללים לא כתובים. למרות שהיא אישה עם מודעות פמיניסטית, ידעתי שהיא כנראה מצפה שאני איזום. אבל לא ידעתי איך ליזום. חששתי שאני לא עומד במצופה ממני, מאישה שבינתיים נחמד לי אתה. קבענו לצאת לסרט, וקיוויתי שזה יעזור לעשות איזשהו צעד ראשון.

לקראת הפגישה המיוחלת התחלתי להילחץ. אז הלכתי להתייעץ עם חברה, דתל"שית ותיקה. עצתה הראשונה הייתה שזה בסדר ומצופה ממני לשים יד על הכתף שלה בסרט. אם היא ממשיכה אתך כבר כמה פגישות, כנראה שהיא מעוניינת בך וזו לא תהיה פלישה לא רצויה למרחב שלה. אם היא לא מעוניינת, היא תדע להגיד. את העצה הזו לא הצלחתי לבצע. העצה השנייה הייתה לפתוח את הנושא ולדבר על זה. לספר לה שבגלל שאני דתל"ש, אני מגיע עם הרגלים אחרים, ואני חושש ולא רגיל למגע. החברה המשיכה ועודדה אותי: "יכול להיות שהיא דווקא תאהב את זה. היא תבין שאתה לא נוגע בה לא בגלל שאתה לא מעוניין בה. אולי גם יכול להיות לה נחמד, לשם שינוי, להיות עם בחור שלא מיד רוצה לגעת, שנותן לה זמן להתרגל ולהחליט אם היא מוכנה ומעוניינת". גם היא צדקה.

יצאנו לסרט. במשך כל הסרט רק על זה חשבתי. ולא הצלחתי אפילו לשים לה יד על הכתף. פשוט לא קלטתי ממנה שום תנועה לכיווני, וליזום מעצמי הרגיש לי כמו פלישה אל שטח אסור. כך, לאורך כל הסרט, ישבנו ממש כמו בדייט של דתיים. אחרי הסרט, אזרתי אומץ, ואמרתי לה שאני רוצה לדבר. כשסוף סוף מצאנו מקום בלי אנשים, סיפרתי לה במבוכה שאני מרגיש שאני מגיע עם ההרגלים הדתיים שלי. שנחמד לי אתה ואני מעוניין להמשיך, ושלא תפרש את חוסר המגע מצדי כחוסר עניין. אמרתי שאני מנחש שהיא מצפה ממני ליזום, אבל שקשה לי ואני צריך את העזרה שלה. היא מצדה הודתה שהיה לה מוזר שאני לא נוגע בה ושהיא חששה שאולי אני לא באמת מעוניין בה. היא עודדה אותי, ונתנה לי להרגיש בנוח להיות בדיוק כפי שאני. זה בדיוק מה שאהבתי בה מהרגע הראשון. ואז קרה אחד מהרגעים המרגשים בקשר בינינו. היא קודם הושיטה לי יד. ואני בהיסוס, הושטתי לה חזרה. בפעם הראשונה, נגענו אחד בידו של השנייה. לא מגע של ידידים, אלא כזה שמנסה לבטא חיבה ומשיכה. עדיין הרגשתי לא נעים. הרגשתי שהיא מצפה ממני ליותר. בפנים הרגשתי רע, לחוץ ותקוע. ואז היא שאלה 'אני יכולה לתת לך נשיקה?' עניתי שאפשר לנסות. ואז היא קירבה את השפתיים שלה אל שלי, ונתנה לי נשיקה. ארוכה. כזו שמעולם לא חוויתי. שרק שמעתי עליה, ראיתי בסרטים ותהיתי איך היא מרגישה. והיא הרגישה ממש טוב. התרגשתי. זה היה צעד משמעותי בחיים שלי. הרבה תודה אני מוקיר לבת הזוג שלי על הצעד הזה. אחרי הצעד הראשון הזה למדתי גם לנשק. רכשתי את הניסיון והביטחון שאפשרו לי להרגיש שזה טבעי ונעים וגם ליזום בעצמי. בהמשך הדרך כל סוג חדש של מגע לווה בחששנות ומחסומים מצדי. בכל צעד, היא ידעה שאני זקוק לעזרתה. הייתי צריך שהיא תראה לי מה עושים ושהיא תגיד לי שזה בסדר ושאני בסדר ושהיא מעוניינת. כל צעד היה מרגש. ובכל צעד הרגשתי שהיא מקבלת אותי, למרות החששות שלי, למרות שאני כבר מעל שלושים ועדיין לא עברתי טירונות.

סיפור אחרון לסיום. גדלתי בשומרון. אנחנו משפחה של מתנחלים. ההתיישבות היהודית ביהודה ושומרון היא חלק ממפעל חייה של אימא שלי. אימא שלי הקימה ארגון של נוצרים אוהבי ישראל שתומכים במפעל ההתנחלות. אימא שלי מארגנת כבר שנים סיורים בגוש עציון ובשומרון על מנת לעורר אהדה לנוכחות היהודית באזורים הללו. זוגתי, חילונייה מלידה, היא פעילת שלום. חלק ממפעל חייה הוא חיבור בין האוכלוסייה הפלסטינית לאוכלוסייה היהודית. היא משתתפת קבועה ומארגנת הפגנות נגד הכיבוש ונגד הרחבת ההתיישבות היהודית מעבר לקו הירוק. גם היא מארגנת סיורים באותם האזורים, רק עם מטרה הפוכה: להראות עד כמה ההתיישבות היהודית מעמיקה את הכיבוש הישראלי ופוגעת בחירותם של הפלסטינים תושבי האזור. מפעלי החיים של אימא שלי ושל בת הזוג שלי נמצאים בשני קצוות הפוכים של השדה הפוליטי הישראלי. ולמרות זאת, אימא שלי לא מפסיקה לרמוז שהיא כבר מחכה שנתחתן. ובת הזוג שלי מציינת שוב ושוב כמה שנחמד לה להיות בחברת המשפחה שלי. החיים מעניינים.

קשה לדעת כמה אפשר להכליל מהניסיון האישי שלי. דבר אחד נראה בטוח. כל מי שהטקסט הקודם שלי גרם לו לחשוש, יכול לקרוא את הטקסט הזה ולחשוש פחות. לי לפחות, נכון לעכשיו, עזיבת הדת לא רק השיגה את המטרה המקורית, להיות עקבי עם אמונותיי, היא גם עזרה לי להיות מאושר יותר בחיי.